

1. A forradalom kitörésének okai

- pénzügyi válság: rosszul vezetett államháztartás + költekezés
- gazdasági válság: a feudális mezőgazdaság alacsony színvonalra + rossz termésű évek 89-re
⇒ éhezés
- kormányzati válság: az abszolutista rendszer nem tudott megújulni

2. A rendi gyűlés (1789. máj. 5. - jún. 17/20)

- az arisztokrácia nyomására a király összehívja a parlamentet
- követelések:
 - alkotmányos monarchia
 - a polgárság jogegyenlőséget akar
 - a parasztság az adók, földesúri terhek csökkentését kívánja
- 3 rend van jelen: 300 nemesség - 300 papság - 300 polgárság (harmadik rend), de külön ülésnek
- a polgárság 600 képviselőt akar és egy közös üléstermet
- a király átépítésre hivatkozva bezárja a parlamentet
⇒ a polgárság, mint 3. rend Nemzetgyűléssé nyilvánítja magát
- jún. 20. „labdaházi eskü” ⇒ alkotmányt követel

3. A forradalom kitörése

- a király erélyes fellépése - csapatösszevonások
- Párizs fegyverkezik ⇒ **1789. júl. 14.** a Bastille bevétele
 - fontos fegyverraktár
 - a zsarnokság szimbóluma
- megalakul a nemzetőrség La Fayette vezetésével – a király elismerte a változásokat
- a városok forradalmi hatása ⇒ vidéki kúriák felégetése
- **1789. aug. 4.** a feudális kiváltságok eltörlése – az egyház és a nemesség lemond előjogaikról
⇒ megszűnik a feudalizmus Franciaországban

4. Az Emberi és polgári jogok nyilatkozata (**1789. aug. 26.**)

- megfogalmazása La Fayette vezetésével
- felvilágosodás gondolatai (Montesquieu, Rousseau)
- tartalma:
 - az egész emberiségre vonatkozik ⇒ a forradalom exportja
 - az egyén jogait rögzíti
 - szabadságjogok (szólás, sajtó, vallás)
 - jogegyenlőség
 - a magántulajdon védelme
 - népfelügyelet
 - hatalmi ágak szétválasztása

XVI. Lajos taktikája

- elutasítja a királyi jogkör korlátozását
- az egyházi szereplők nem akarnak felesküdni az új alkotmányra
- a király szökése sikertelen, visszakísérik (a monarchia halottas menete) 1791
- a nagyhatalmak veszélyben érzik magukat a forradalom miatt ⇒ háború
- Poroszország és a Habsburg Birodalom támad, eleinte nyer
- a király érdeke a háborúban veszíteni, hogy hatalmát visszanyerje
- a forradalmi hullám őrizetbe veszi
- 1792 valmyi csata: a poroszokat megállítja a francia nemzeti őrség
- **KÖZTÁRSASÁG 1792. szept. 21.**
- Párizsban a két legerősebb párt a Gironde és a Jakobinus Klub, utóbbi radikális (Robespierre és Danton)
- a királyt elítélik hazaárulás miatt és kivégzik (**1793. január. 21.** guillotine által)

Jakobinus Diktatúra (1793-1794)

- külső támadások erősödnek, Párizsban forradalom a girondisták ellen
- 1793. jún. 2. a jakobinusok átveszik a hatalmat
 - általános hadkötelezettség (hadsereg létszáma nő 1793. végére már 750.000 fő)
 - megbízhatatlan személyeket leváltják
 - cél a forradalmat exportálni
 - naptárreform
 - gyanúsokról szóló törvény (névtelen feljelentések)
 - terror bevezetése (guillotine 40.000 és börtönben 500.000)
 - feljelentések és forradalmi törvényszék (konceptiós perek)
 - a diktatúra magát oszlatja fel, a vezetők egymást jelentik fel
 - Robespierre és Danton kivégzése (1794. július)
- a Direktórium évei (1795-1799)
- a vezető két konzul
- zűrzavar és bizonytalanság
- állandó háborúk miatt a katonaság erősödik ⇒ Napóleon felemelkedése

XIX. századi linkgyűjtemény: <https://www.ketperctori.hu/xix-szazad-linkgyujtemeny>

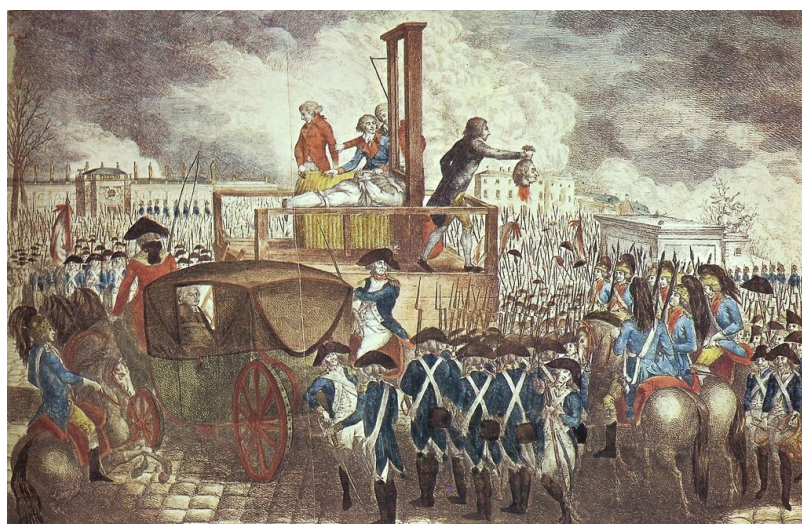
Francia rendi gyűlés 1789

1. rend	2. rend	3. rend
Papság	Nemesség	Polgárság
300 képviselő	300 képviselő	300 v 600 képviselő
1 szavazat	1 szavazat	1 szavazat

A 3 rend

Bastille ostroma (1789.júl.14)

XVI. Lajos kivégzése (1793.jan.21)